Lieta Nr. C20 2744 15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Liepājā 2016.gada 11.janvārī

Liepājas tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Kadeģe
rakstveida procesā izskatīja civillietu AS /Nosaukums A/ maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un

k o n s t a t ē j a:

Prasītājs AS /Nosaukums A/ 2015.gada 2.novembrī iesniedzis Liepājas tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. A/ par galvenā parāda 84,21 EUR, līgumisko procentu 67,34 EUR un līgumsoda 8,42 EUR, kopā 159,97 EUR un tiesas izdevumu piedziņu. Lūdzot noteikt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet neizpildītās pamatsummas. Norādot, ka nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē. Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1716., 1717., 1720., 1722., 1753., 1756., 1757.pantu, 1759.panta 1.punktu, 1765., 1811., 1943., 1946.pantu.

Prasības pieteikumā norādot, ka 2009.gada 4.martā, veicot atbildētājas iepriekšējo parāda saistību pārstrukturēšanu, starp prasītāju un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr.PTKR002300 (turpmāk – līgums), saskaņā ar kuru atbildētājai piešķirts aizdevums 187,66 EUR, ar procentu likmi 24% gadā un ar atmaksas termiņu 2013.gada 16.marts. Saskaņā ar līguma maksājumu grafiku atbildētājai bija jāveic maksājumi līdz katra mēneša 16.datumam, nodrošinot, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētājas kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas veikšanai.

Saskaņā ar līguma 3.1.punktu par katru līgumā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu atbildētājai jāmaksā prasītājam līgumsods 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas. Atbildētāja nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības. Pēdējais maksājums saņemts 2012.gada 5.jūnijā 199,08 EUR apmērā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu, atbildētājai /pers. A/ uz prasības pieteikumā norādīto deklarētās dzīvesvietas adresi – /adrese/, nosūtīts prasības pieteikums paskaidrojumu sniegšanai līdz 2015.gada 10.decembrim.

Atbildētāja/pers. A/ paskaidrojumu nav sniegusi, tiesas sūtītie dokumenti atgriezti Liepājas tiesā.

Ņemot vērā, ka puses nav lūgušas lietas izskatīšanu tiesas sēdē, tiesnese saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu pieņēma lēmumu par lietas izskatīšanu rakstveida procesā.

Pusēm nosūtīts paziņojums saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, norādot, ka sprieduma norakstu varēs saņemt 2016.gada 11.janvārī Liepājas tiesas kancelejā (lietas 32., 34.lapa). 2015.gada 18.decembrī, konstatējot, ka atbildētāja mainījusi deklarētās dzīvesvietas adresi, atkārtoti nosūtīts prasības pieteikums un paziņojums par sprieduma noraksta saņemšanas laiku un vietu, uz atbildētājas deklarēto adresi /adrese A/ (lietas 34.lapa).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus. Savukārt Civillikuma 1943.pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Attiecīgi Civillikuma 1946.pants noteic, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu, bet šā likuma 1753.pants paredz, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu, bet šā likuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

No lietas materiāliem redzams, ka 2009.gada 4.martā starp prasītāju un atbildētāju /pers. A/ tiesīgi noslēgts Aizdevuma līgums Nr.PTKR002300 par kredīta 187,66 EUR (131,89 LVL) piešķiršanu atbildētājai, ar procentu likmi 24% gadā, ar atmaksas termiņu 2013.gada 16.marts (lietas 11.lapa).

Aizdevuma izsniegšanu apliecina aizdevuma konta izraksts (lietas 13.lapa).

Aizdevuma līguma noteikumu 2.2.1.punktā atbildētāja apņēmusies atmaksāt kredītu un maksāt procentus par kredīta izmantošanu maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā, nodrošinot nepieciešamo naudas summu norēķinu kontā.

Atbilstoši Aizdevuma līgumam, noteikumiem un maksājuma grafikam (lietas 12.lapa), atbildētājas pienākums bija veikt ikmēneša kredīta summas un procentu maksājumus 6,20 EUR (4,36 LVL) katra mēneša 16.datumā, sākot no 2009.gada 16.aprīļa līdz 2013.gada 16.martam, atmaksājot pamatsummu 187,66 EUR (131,89 LVL) un samaksājot līgumiskos procentus 110,33 EUR (77,54 LVL), kopā 297,99 EUR (209,43 LVL).

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas neatmaksāto aizdevuma pamatsummu 84,21 EUR un nesamaksātos līgumiskos procentus par aizdevuma izmantošanu 67,34 EUR par laika periodu no 2011.gada 16.novembra līdz 2015.gada 14.oktobrim.

No parāda aprēķina (lietas 14.-16.lapa) redzams, ka atbildētāja līgumā pielīgto pienākumu nav pildījusi, veikts viens maksājums 2012.gada 5.jūnijā 199,08 EUR. Ņemot vērā maksājuma grafikā pielīgto kopējo atmaksājamo summu 297,99 EUR, atbildētājas samaksātos 199,08 EUR, tiek konstatēts, ka neatmaksātā parāda summa ir 98,91 EUR.

Prasītājs aprēķinājis un lūdz piedzīt no atbildētājas nesamaksāto pamatsummu 84,21 EUR un līgumiskos procentus par laika periodu no 2011.gada 16.decembra līdz 2015.gada 14.oktobrim 67,34 EUR.

Prasītājs 2013.gada 4.novembrī Liepājas tiesas zemesgrāmatu nodaļā iesniedzis pieteikumu par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, norādot saistību izpildes termiņu 2013.gada 16.marts un kopējo summu 101,35 LVL. Pieteikums ar Liepājas tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses 2013.gada 13.decembra lēmumu atstāts bez izskatīšanas (lietas 17.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu atbildētāja pierādījumus tam, ka savas saistības pret prasītāju pilnā apmērā būtu nokārtojusi, nav iesniegusi, prasības summu nav apstrīdējusi un iebildumus pret prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem nav izteikusi.

Saskaņā ar Civillikuma 1762.panta 1.punktu pienākums maksāt procentus izbeidzas pilnīgi ar galvenās saistības izbeigšanos.

Aizdevuma līguma 1.3.punktā puses vienojušās par līgumiskajiem procentiem, nosakot procentu likmi 24% gadā no faktiski izmantojamās kredīta summas, pieņemot, ka gadā ir 360 dienas un mēnesī ir 30 dienas. Procenti tiek maksāti saskaņā ar līgumu un starp līdzējiem parakstīto maksājumu grafiku (lietas 12.lapa).

Atbilstoši parāda aprēķinam prasītājs aprēķinājis neatmaksātos līgumiskos procentus 67,34 EUR par laika periodu no 2011.gada 16.novembra līdz 2015.gada 14.oktobrim (lietas 14.lapa).

Civilprocesa likuma 5.panta sestajā daļā noteikts, ka, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru. Atbilstoši judikatūrā paustajām atziņām līgumiskie procenti gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedumu lietā Nr.SKC-644/2013). Proti, ja līgums izbeigts, zūd pamats pielīgto procentu aprēķināšanai pēc līguma izbeigšanas.

Tiek konstatēts, ka Aizdevuma līguma izpildes termiņš noteikts 2013.gada 16.marts, 2013.gada 4.novembrī prasītājs iesniedzis tiesā pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, norādot saistību izpildes termiņu 2013.gada 16.marts, līdz ar to līgums izbeigts ar 2013.gada 16.martu.

Ievērojot Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644/2013 paustās atziņas, kā arī ņemot vērā, ka no pielīgtās kopējās atmaksājamās summas 297,99 EUR atbildētāja samaksājusi 199,08 EUR, nesamaksāti ir 98,91 EUR, prasītājs aprēķinājis pamatsummas parādu 84,21 EUR, tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam ir piedzenami līgumiskie procenti 14,70 EUR par laika periodu no 2011.gada 16.novembra līdz 2013.gada 16.martam, bet prasījums daļā par līgumisko procentu 52,64 EUR piedziņu par laika periodu no 2013.gada 17.marta līdz 2015.gada 14.oktobrim noraidāms.

Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu 8,42 EUR.

Civillikuma 1716.pants noteic, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Savukārt Civillikuma 1720.pantā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts vai līgumsods norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumu 3.1.punktu par katru līguma 2.2.1. un 2.2.3.punktā norādītās saistības izpildes kavējuma dienu aizņēmēja maksā aizdevējam līgumsodu 0,15% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas.

No prasības pieteikuma un parāda aprēķina (lietas 14.lapa) izriet, ka līgumsods 8,42 EUR aprēķināts par laika periodu no 2011.gada 16.decembra līdz 2012.gada 16.janvārim par ikmēneša maksājuma samaksas kavējumu. Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu 8,42 EUR apmērā.

Vērtējot apstākļus atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likumam, tiesa secina, ka atbildētājas kā patērētājas tiesības nav nepamatoti ierobežotas, - līgumsods aprēķināts par saistību izpildes kavējumu un ir samērīgs un to aprobežot nav pamata.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasījums par līgumsoda 8,42 EUR piedziņu ir pamatots un apmierināms.

Prasība apmierināma par aizdevuma pamatsummas 84,21 EUR, līgumisko procentu 14,70 EUR par laika periodu no 2011.gada 16.novembra līdz 2013.gada 16.martam, līgumsoda 8,42 EUR, kopā 107,33 EUR piedziņu.

Civillikuma 1759.pants noteic, ka procenti jāmaksā arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Līdz ar to atbilstoši Civillikuma 1759.pantam un Civilprocesa likuma 195.pantam nosakāmas prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no nesamaksātās pamatsummas 84,21 EUR par laiku no sprieduma labprātīgas izpildes beigu termiņa līdz sprieduma izpildei, ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis pamatkapitālu (Civillikuma 1763.panta 1.punkts).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu prasītājam, kura labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasība apmierināma par 107,33 EUR piedziņu, tādējādi no atbildētājas par labu prasītājam piedzenama valsts nodeva 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, kopā 75,84 EUR.

Bez tam no Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas datiem un lietas materiāliem pievienotās izziņas par ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem izriet, ka sakarā ar pavēstu un dokumentu nosūtīšanu ir radušies izdevumi 7,65 EUR. Prasītājs, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, ir samaksājis ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR, tādējādi neapmaksātā ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa ir 2,95 EUR, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ir piedzenama no atbildētājas valsts ienākumos.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 190., 192., 193., 199., 204.^{1}, 250.^{27}pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pamatparādu 84,21 EUR (astoņdesmit četri *euro* divdesmit viens cents), līgumiskos procentus par laika periodu no 2011.gada 16.novembra līdz 2013.gada 16.martam 14,70 EUR (četrpadsmit *euro* septiņdesmit centi) un līgumsodu 8,42 EUR (astoņi *euro* četrdesmit divi centi), kopā 107,33 EUR (viens simts septiņi *euro* trīsdesmit trīs centi) un tiesas izdevumus 75,84 EUR (septiņdesmit pieci *euro* astoņdesmit četri centi), kas jāiemaksā AS /Nosaukums A/ SWIFT: LATB LV22, kontā: /konta numurs/.

Noteikt AS /Nosaukums A/ tiesības no sprieduma labprātīgas izpildes beigu termiņa līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātā pamatparāda 84,21 EUR, ņemot vērā, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

Prasību daļā par līgumisko procentu 52,64 EUR piedziņu noraidīt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,95 EUR (divi *euro* deviņdesmit pieci centi).

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 11.janvārī.

Tiesnese I.Kadeģe